

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 43. De orationibus, signo crucis, & verbis ingredere fili, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

de denunciat. serutin. ad elect. accipe salem scientia propitius in vitam eternam. Quærat, quo ritu sal in os infunderetur: & intelliget, baptizandi nomine inuocato, immisum esse: quemadmodum tradit Sanct. Gregorius lib. sacram. de ord. ad catechum. facien. inquis: postea interrogat nomina eorum, & ponit de ipso sale in os ipsorum. Quærat, qui locus dando sali presinitus fuerit: & constabit, in Ecclesiæ vestibulo datum esse. si quidem à Deus dedit Pontifice scriptum est epist. ad Gordian. Hispanen. Episcopo. septem sunt dona baptismi à primo pabulo sacrati salis, & ingressus sancta Ecclesia usque ad confirmationem spiritus sancti per christum. Ex quo intelligi potest, Ecclesiæ consuetudinem, quæ baptizandis infantibus, antequam in aedem introducantur, sal in os immitit, cum veteri conuenire.

Sal immittebatur in os, nomine baptizandi inuocato.

Sal dabatur in ostio Ecclesiæ.

De orationibus, signo crucis, benedictione, & verbis, ingredi fidei, &c.

CAP. XLIII.

Deinceps (vt erat propositum) de orationibus dicatur. quibus quidem nihil erat nature catechismi accommodatius: sed habet multa capita. videndum est enim primum, an fuerint in vsu. quod affirmat non modo Sanct. Dionysius Areopagita lib. de Eccl. Hierarch. cap. de bapt. dum ait: rursus ille, cum precatur

Orationes adhibebantur in catechisi.

est, benedicit, manusque imponit: sed etiam
 meon Metaphrastes de vit. S. Synesii
 Constantini Magni baptismum perleque
 cum precibus, & impositione manus
 rechumenos relatum esse, sic scribit: con
 rem imposuisset sanctus manum capiti Imp
 & preces deinde dixisset, & eum fecisset ca
 menum, recessit: & Ordo Romanus de die
 S. qui eius consuetudinis veritatem aper
 bus verbis confirmare non potuit; scripsit
 nim: dicit hanc orationem ad catechi
 tes. Nec te latet satanas, &c. & Author
 Rictrudis Martianensis, apud quem leg
 cum Dagobertus Gallorum Regis filius
 catechumenorum classem legeretur, in
 rum Principem magna pietatis confite
 stas preces recitalle: adducitur (inquit)
 fans dies natus quadraginta, adhibetur
 à sancto Presule; & cum finita prece ex
 hominum frequentia nemo responderet, Am
 fans ille cunctis audientibus clara voce resp
 Amen. Cuius si plura testimonia requ
 vide apud Sanct. Gregorium lib. 1. scra
 ord. baptister. eundem Ordinem Rom
 de denunciat. scrutin. ad elect. & Albin
 Flaccum lib. de Diuin. Offic. cap. de Sabb
 Pasch. vbi etiam orationes, quæ nam
 facile reperies. quod loco secundi cap
 sto. tertium erit modus orationis habet
 qui in solo Christi nomine, teste Luca
 Sanct. Augustino lib. 2. de fid. ad catech
 menos cap. 1. concipi solebat: non modo
 inquit Lorinus in cap. 19. Act.) quia illius

Orationes
 catechimi
 in solo
 Christi no
 mine con
 cipi batur,
 & quare.

men in primis genti vanis superstitionibus obnoxia comprobandum erat: sed etiam, quod homines intelligere oportebat, da monem, qui adhuc diuinos honores detulerant, ab ipso Christo deuictum, & attritum fuisse. Atque illarum quidem orationes (vt hoc quarto loco admonem) catechismi tempore fiebant: si Sancti Augustini testimonium sequimur, lib. 2. de bapt. paruul. cap. 37. dicentis: non vnius modi est sanctificatio: nam & catechumenos secundum unum suum quendam modum, per signum Christi, & orationem sub manus impositione putantur sanctificari: aut Sancti Gregorij autoritate nitimur, qui lib. sacramen. de ord. baptist. scribit: oratio super electos ad catechumenum faciendum: aut demum loca Sancti Dionysij de bapt. Simeonis Metaphrastis de vit. Sancti Syluestri, Ordinis Romani de die Sabb. S. & Authoris vitæ Sancti Rictrudis Martianensis, quæ ad hunc locum pertinent, repetere volumus: ex quibus constat, sacras preces in catechismo rite peractas esse. Maximè autem post salis visum orationes adhibebantur: quod est vltimum orationis caput) tum quia Sancti Gregorius ita docuit lib. sacram. de Ord. baptist. cum inquit: inde verò, postquam gustauerit medicinam salis, & ipse se signauerit, benedices eum his verbis: Domine sancte, Pater omnipotens, æterna Deus, qui es, & eras, &c. tum etiam quod Ordo Romanus de denunciât. scrutin ad elect. eiusdem rei meminit dicens: accipe saltem sapientie propitius in vitam æternam. sequitur Oratio. Deus Patrum nostrorum, &c. Sed de oratio-

Orationes
fiebant ca-
techismi
tempore.

Orationes
adhibeban-
tur post vi-
sum salis.

Catechu-
meni signo
crucis se
muniebāt.

Catechu-
menorum
benedictio
in quo po-
lita esset.

Benedi-
ctionis usus
confirma-
tur.

nibus satis expositum videtur. crucis autem
qua se catechumeni muniebant, potest
dere saepe mentio apud rerum diuinarum
prores; sed ea instar omnium erit, quae
Gregorio Magno facta est lib. sacram. de
baptist. dum ait: *postquam gustauerit medu-
salis, & ipse se signauerit, benedices eum ben-
bis, &c.* Et quoniam omnia persequamur
dicendum est etiam, qualis benedictionis
extiterit. videtur enim in solis orationibus
situs fuisse; si quis verba Sancti Gregorii
per allata perpenderit. verum ex Sancti Diony-
sio Areopagita animaduertimus, benedi-
ctionem crucis signo, similiuè caeremoniam
actam esse, cum illam ab oratione distinet
lib. de Eccles. Hierarch. cap. de baptis-
tum est enim: *posteaquam terrursus presbiter
rursus ille, cum precatus est, benedicit, manus
imponit.* Quare de modo benedicendi liber
sit lectori iudicare, ut velit. de usu tamen
benedictionis ita constat, ut nemini dubitari
deat. praeter enim Sancti Dionysij, & Gregorii
testimonia, quae citauimus, ex aliis quoque
scriptoribus perspicuum est. Constitutum
quidem Apostolicarum lib. 7. cap. 4. *Manus
initiatum, a sacerdotibus benedici.* Sed haud
minus obscure Sancti Augustinus lib. de
techizin. rudib. scribat: *ut populus ad id
planè intelligit, dicat Amen; sed tamen praeter
da sunt ab eis, qui didicerunt, ut sono in sum-
voto in Ecclesia benedici.* Alludit enim ad veterem
Ecclesiae morem, quo sacerdotes sereno vultu

& placido crucis signo catechumenis bene
 precabantur. quod confirmari potest vitæ
 Sancti Amandi Traiactensis Episcopi testimo-
 nio, in qua Dagoberti Regis filius, cum in ca-
 techumenorum ordinem legeretur, benedi-
 ctionem à viro sanctitatis laude præstanti ac-
 cepit: quemadmodum Baudemundus apud
 Sursum scribit: *audiens autem rex, quod preces
 sua sanctus non renuevit Amandus, statim ipsum
 puerum offerri præcepit, qui dicebatur non plus à
 matritate habere, quam dies circiter quadragin-
 ta. accepit igitur vir sanctus in manibus puerum,
 & benedicens eum, catechumenum fecit.* Raba-
 nus quoque Maurus lib. de institut. cleric. cap.
 27. cum catechismi ceremonias ordine ex-
 plicandas suscepisset, hæc dicit: *deinde benedi-
 ctione sacerdotali munitur, ut ad sacrum baptis-
 mum cum fide accepta custodiatur.* Et in vita S.
 Amandi Episcopi Traiactensis, quam Baude-
 mundus scripsit, perspicue constat, Dago-
 berti Regis filio, cum inter catechumenos
 referretur, sacrorum Antitistem bene preca-
 tum fuisse: *accepit igitur (inquit ille) vir sanctus in
 manibus puerum, & benedicens eum, catechume-
 num fecit.* Quæ contemplantes intelligimus,

Benedictio
 quando, &
 cur dare-
 tur.
 Ritus nutu
 significandi
 catechu-
 menis, ut in
 Ecclesiam
 introeant.
 vetustissi-
 mus est.

432 De Antiq. Bap. rit. ac Cer.
illum recenser in hæc verba : tunc aperias
tuas pueris, & dicunt : ingredimini filii in domum
Dei : audire patrem vestrum docentem veram
scientiam. Nec verò hic locus est, ut de
huius instituti loquamur. alii hæc locum
nobis significata est, maximeque in
eo capite, quod de catechu-
menorum loco in-
scripsimus.

IOSEPH